

Zgodnie z Art. 31lc. ust. 6 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniodawcy, którzy zawarli umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, są obowiązani do stosowania standardu rachunku kosztów opracowanego na podstawie zaleceń określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

Przepisów ust. 6 i przepisów wydanych na podstawie ust. 7 **nie stosuje się do świadczeniodawców:**

- 1) udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wyłącznie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
- 2) którzy nie prowadzą ksiąg rachunkowych na podstawie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655, 1680 oraz z 2020 r. poz. 568);

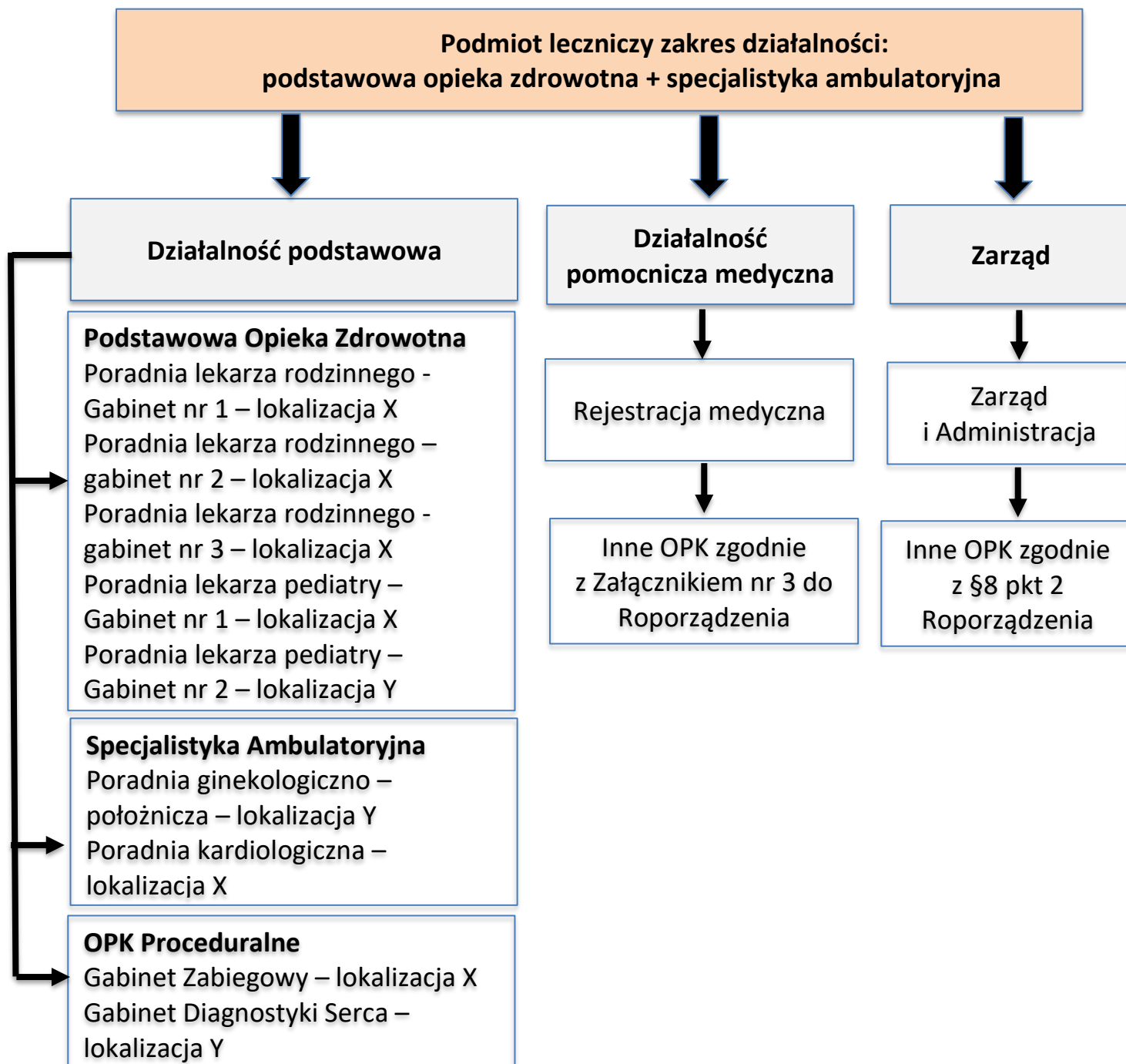
Zgodnie z przytoczonymi powyżej zapisami prawa, stosowanie standardu rachunku kosztów nie obowiązuje świadczeniodawców realizujących zakres tylko i wyłącznie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

Natomiast Ci świadczeniodawcy, którzy w zakresie działalności mają podstawową opiekę zdrowotną w połączeniu ze ambulatoryjną opiekę specjalistyczną są zobligowani do stosowania standardu rachunku kosztów.

Podmioty realizujące świadczenia w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w połączeniu z ambulatoryjną opieką specjalistyczną - aspekty praktyczne Standardu Rachunku Kosztów

Przykładowa struktura organizacyjna podmiotu leczniczego

Przykładowa organizacja pracy podmiotu leczniczego (POZ + AOS)

Nazwa OPK	Organizacja pracy	Zaangażowanie personelu w skali 1 miesiąca
Rejestracja medyczna	czynna codziennie 7:00-18:00	Rejestratorka medyczna 2 etaty = 320 h
Poradnia lekarza rodzinnego – Gabinet nr 1	czynna codziennie 7:00-14:35	Lekarz rodzinny 1 etat = 160 h
Poradnia lekarza rodzinnego – Gabinet nr 2	czynna codziennie 10:25-18:00	Lekarz rodzinny 1 etat = 160 h
Poradnia lekarza rodzinnego - Gabinet nr 3	czynna 2 dni w tygodniu 7:00-14:35	Lekarz rodzinny umowa kontraktowa 64 h
Poradnia lekarza Pediatri – Gabinet nr 1	czynna codziennie 7:00-14:35	Lekarz pediatra 1 etat = 160 h
Poradnia lekarza Pediatri – Gabinet nr 2	czynna codziennie 7:00-14:35	Lekarz pediatra 1 etat = 160 h
Poradnia lekarza specjalisty - ginekolog, położnik	czynna 2 dni w tygodniu 7:00-14:35	Lekarz ginekolog/położnik 0,4 etatu = 64 h
Poradnia lekarza specjalisty – kardiolog	czynna 3 dni w tygodniu 7:00-14:35	Lekarz kardiolog 0,6 etatu = 96 h
Gabinet zabiegowy	czynny codziennie 7:00-14:35	Pielęgniarka 1 etat = 160 h
Gabinet Diagnostyki Serca	czynny codziennie 7:00-14:35	Pielęgniarka 1 etat = 160 h Lekarz kardiolog 0,4 etatu = 64 h
Zarząd i administracja	-	Księgowość/płace/kadry/ Kierownictwo podmiotu 3 etaty = 480 h

Całkowity wymiar zatrudnienia lekarza kardiologa zatrudnionego w jednostce – 1 etat

WYODRĘBNIE OŚRODKÓW POWSTAWANIA KOSZTÓW

1. Świadczeniodawca wyodrębnia OPK działalności podstawowej, w tym OPK proceduralne, działalności pomocniczej medycznej i niemedykowej oraz zarządu.
2. Świadczeniodawca na podstawie analizy struktury organizacyjnej jednostki wyodrębnia ośrodki powstawania kosztów i/lub przypisuje im kody funkcji zgodne z Załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia.
Kod syntetyczny konta OPK w systemie finansowo-księgowym może być tożsamy z kodem funkcji zgodnie z Załącznikiem nr 1 ale nie musi – świadczeniodawca ma możliwość podjęcia ostatecznej decyzji w tej kwestii, uwzględniając funkcjonalności posiadanego systemu księgowego. W przypadku pozostawienia własnych kodów, świadczeniodawca jest zobligowany przekazać do AOTMIT w trakcie postępowania taryfikacyjnego, słownik mapujący kody własne z kodami zgodnymi z Rozporządzeniem.
3. Świadczeniodawca w ramach prowadzonej działalności podstawowej wydziela ośrodki powstawania kosztów związane z realizacją procedur medycznych. OPK proceduralne obejmujące pracownie, zakłady diagnostyczne i zabiegowe skategoryzowane kodami resortowymi 7100-7998 otrzymują kod 507, który może być wykorzystany jako kod syntetyczny konta zespołu „5”.
4. W celu rozdzielenia poszczególnych rodzajów działalności w podmiocie leczniczym, świadczeniodawca prowadzi ewidencję kosztów OPK w układzie podmiotowo-funkcjonalnym.

W zaprezentowanym przykładzie podmiotu leczniczego wyodrębniono następujące OPK i przypisano im kody funkcji i kody resortowe:

Nazwa OPK	Kod funkcji/konto syntetyczne
Rejestracja medyczna	OPK pomocniczy medyczny, kod funkcji 530
Poradnia lekarza rodzinnego - Gabinet nr 1 Poradnia lekarza rodzinnego - Gabinet nr 2 Poradnia lekarza rodzinnego – Gabinet nr 3	jeden wspólny OPK podstawowy*, kod funkcji 500 , kod resortowy 0014
Poradnia lekarza pediatry – Gabinet nr 1 Poradnia lekarza pediatry – Gabinet nr 2	jeden wspólny OPK podstawowy*, kod funkcji 500 , kod resortowy 0015
Poradnia lekarza specjalisty - ginekolog, położnik	OPK podstawowy, kod funkcji 501 , kod resortowy 1450
Poradnia lekarza specjalisty - kardiolog	OPK podstawowy, kod funkcji 501 , kod resortowy 1100
Gabinet Zabiegowy	OPK proceduralny, kod funkcji 507
Gabinet Diagnostyki Serca	OPK proceduralny, kod funkcji 507
Zarząd i administracja	Zarząd, kod funkcji 550

**W przypadku funkcjonowania kilku gabinetów świadczących usługi w zakresie jednej specjalności np. lekarza rodzinnego można je połączyć i wyodrębnić jeden wspólny OPK.*

**W przypadku, gdy świadczeniodawca posiada komórki organizacyjne (np. poradnie, gabinety) w różnych lokalizacjach a koszty związane z ich funkcjonowaniem (np. koszt najmu, dzierżawy pomieszczeń, mediów itp.) są na podobnym poziomie, wówczas poradnie świadczące usługi w zakresie jednej specjalności można połączyć w jeden OPK (pomimo różnej lokalizacji).*

Jeżeli koszty funkcjonowania obiektów znacznie się od siebie różnią w zależności od lokalizacji, wówczas zaleca się aby każda jednostka stanowiła odrębny OPK.

5. Kod charakteryzujący specjalność komórki organizacyjnej nadawany przez świadczeniodawcę musi być zgodny z Załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia.
6. Po wyodrębnieniu OPK, świadczeniodawca przypisuje do każdego z nich wszystkie zasoby związane z jego funkcjonowaniem, w tym m.in.:
 - personel medyczny,
 - wyposażenie,
 - sprzęt medyczny i niemedyczny,
 - aparatura medyczna,
 - powierzchnia użytkowa.

Powierzchnia wspólna (korytarz, pomieszczenia socjalne, toalety, itp.) może być podzielona proporcjonalnie według powierzchni (przykład w dalszej części materiału).

KALKULACJA KOSZTU WYTWORZENIA OPK

Kalkulacja kosztu wytworzenia OPK, z uwzględnieniem rodzajów prowadzonej działalności obejmuje następujące etapy:

Etap I – ewidencja kosztów bezpośrednich OPK, prowadzona zgodnie z §5 Rozporządzenia;

Etap II – alokacja kosztów pośrednich, wynikająca z kosztów OPK działalności pomocniczej na rzecz innych OPK, prowadzona zgodnie z §6 Rozporządzenia;

Etap III – alokacja pozostałych kosztów pośrednich, wynikająca z kosztów OPK działalności podstawowej, w tym kosztów OPK proceduralnych na rzecz OPK, dla których realizowały usługi, prowadzona zgodnie z §7 Rozporządzenia.

ETAP I - EWIDENCJA KOSZTÓW BEZPOŚREDNICH

1. Ewidencją kosztów obejmuje się wszystkie ponoszone przez świadczeniodawcę koszty, z uwzględnieniem kryterium rodzajowego.
2. Ewidencja kosztów według kryterium rodzajowego – zespół kont” 4” musi być prowadzona zgodnie z Załącznikiem nr 5 do Rozporządzenia.
3. Świadczeniodawca implementuje do modułu finansowo księgowego **tylko te pozycji kont, na których będą ewidencjonowane koszty**. Koszty bezpośrednio, których nie można przypisać do OPK w sposób jednoznaczny, tj. na podstawie dowodów źródłowych, są przypisywane według standardowych rozdzielników kosztów wspólnych, określonych w Załączniku nr 6 do Rozporządzenia.

Załącznik nr 6 – Standardowe rozdzielniki kosztów wspólnych

L.p	Grupa kosztów	Kolejność wyboru rozdzielnika kosztów jeśli usługę świadczy firma zewnętrzna i rozdzielnik nie wynika z faktury lub załącznika do faktury/umowy	
		1	2
1	Amortyzacja budynków i budowli	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy
2	Czynsze	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy
3	Dezynfekcja, dezynsekcja i deratyzacja	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy
4	Energia ciepła	powierzchnia pomieszczeń ogrzewanych	kubatura pomieszczeń ogrzewanych
5	Energia elektryczna	powierzchnia pomieszczeń	powierzchnia pomieszczeń skorygowana o moc zainstalowanych maszyn i urządzeń
6	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	liczba etatów	nie dotyczy
7	Podatek od nieruchomości	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy

8	Prosektorium / przechowywanie zwłok	liczba łóżek	nie dotyczy
9	Przewozy/transport	liczba km	nie dotyczy
10	Remonty, naprawy, utrzymanie w ruchu infrastruktury technicznej	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy
11	Sterylizacja	liczba pakietów do sterylizacji	nie dotyczy
12	Ubezpieczenia majątkowe	wartość ubezpieczonego majątku trwałego wymienionego w polisie	nie dotyczy
13	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	wartość przychodów z działalności leczniczej pomniejszonych o wartość programów lekowych	liczba personelu medycznego objętego ubezpieczeniem
14	Usługi drukarskie	liczba kopii	nie dotyczy
15	Usługi informatyczne	liczba osób z uprawnieniami dostępu do systemów informatycznych świadczeniodawcy	nie dotyczy
16	Usługi napraw i przeglądów pojazdów i transportu	liczba środków transportu	nie dotyczy
17	Usługi prania	liczba kilogramów lub liczba sztuk (w przypadku bielizny oznakowanej)	nie dotyczy
18	Usługi sprzątania	powierzchnia pomieszczeń z uwzględnieniem jej rodzaju	powierzchnia pomieszczeń
19	Usługi telefoniczne	liczba numerów telefonicznych	liczba aparatów telefonicznych
20	Usługi utrzymania terenu, ochrony obiektów i mienia	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy
21	Woda, ścieki	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy
22	Wywóz i utylizacja odpadów komunalnych	powierzchnia pomieszczeń	nie dotyczy
23	Wywóz i utylizacja odpadów medycznych	kilogramy odpadów	Liczba worków
24	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	liczba etatów	nie dotyczy
25	Żywnienie	osobodzień żywienia	nie dotyczy

Przykład – Przypisanie powierzchni do poszczególnych OPK wraz z rozliczeniem powierzchni wspólnych dla lokalizacji X

Pomieszczenia	Powierzchnia rzeczywista OPK w m ²	Udział %	Przypisana część powierzchni wspólnych do OPK w m ²	Łączna powierzchnia OPK z uwzględnieniem powierzchni wspólnej w m ²
Rejestracja medyczna	50	21,4%	39,7	89,74
Poradnia lekarza rodzinnego – Gabinet nr 1, 2, 3	54	23,1%	42,9	96,92
Poradnia lekarza Pediatri – Gabinet nr 1	20	8,5%	15,9	35,90
Poradnia lekarza specjalisty – kardiolog	20	8,5%	15,9	35,90
Gabinet zabiegowy	25	10,7%	19,9	44,87
Gabinet Diagnostyki Serca	25	10,7%	19,9	44,87
Zarząd i administracja	40	17,1%	31,8	71,79
łącznie powierzchnia wymienionych OPK	234	100,0%	186	420,00
Powierzchnia całkowita podmiotu leczniczego w lokalizacji X	420			
Powierzchnia wspólna (toalety, korytarze, pomieszczenia socjalne, magazyny, itp.)	186			

Podany w przykładzie sposób przypisania powierzchni wspólnych do poszczególnych OPK stanowi klucz podziałowy dla wielu pozycji kosztowych m.in. amortyzacja budynków, dzierżawa, czynsze, dezynfekcja, deratyzacja, energia cieplna, energia elektryczna, podatek od nieruchomości, woda i ścieki, wywóz i utylizacja odpadów komunalnych itp.

4. W zakresie dokumentów źródłowych np. faktur zakupu, należy pamiętać, aby opis merytoryczny na odwrocie dokumentu wskazywał jednoznacznie OPK, którego zakup dotyczy. W przypadku dokumentu zakupu, dotyczącego asortymentu przewidzianego do użycia w kilku OPK (np. lateksowe rękawice, prześcieradła jednorazowe, fartuchy jednorazowe itp.), należy dokładnie

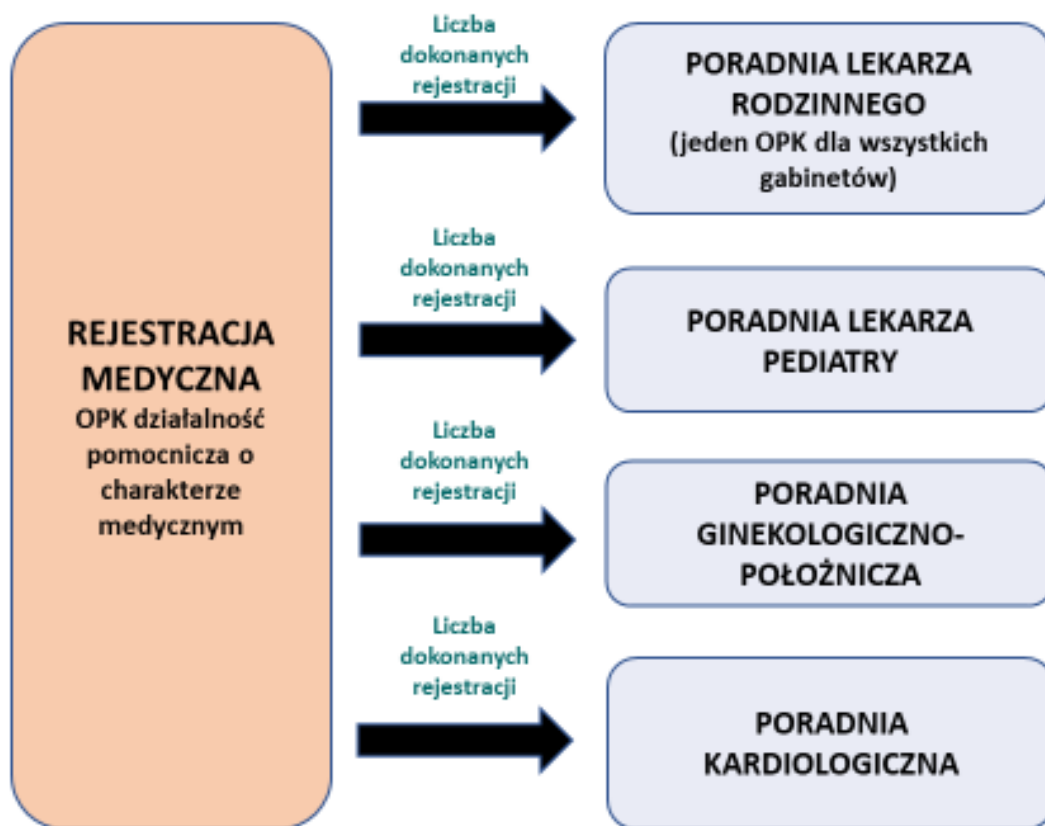
wskazać wartość zakupionego asortymentu odrębnie dla każdego OPK zgodnie ze złożonym przez niego zamówieniem.

Zasadą nadrzędną, którą należy się kierować w procesie ewidencji kosztów jest odzwierciedlenie w kosztach bezpośrednich danego OPK rzeczywistego zużycia poszczególnych rodzajów zasobów.

ETAP II - ALOKACJA KOSZTÓW POŚREDNICH – OPK DZIAŁALNOŚCI POMOCNICZEJ

1. Alokacja kosztów pośrednich tj. kosztów OPK działalności pomocniczej na rzecz innych OPK, dla których świadczą usługi, dokonywana jest w taki sposób, aby wszystkie koszty działalności pomocniczej zostały alokowane na te OPK.
2. Dla każdego OPK działalności pomocniczej ustala się klucz podziałowy, zgodnie ze standardowymi kluczami podziałowymi służącymi rozliczaniu działalności pomocniczej, które określone zostały w Załączniku nr 7 do Rozporządzenia. Dopuszcza się stosowanie przez świadczeniodawcę klucza podziałowego innego niż określony w Załączniku, jeżeli jego zastosowanie jest uzasadnione możliwością dokładniejszej alokacji kosztów.
3. W przypadku rodzajów działalności pomocniczej niewyszczególnionej w Załączniku nr 7, świadczeniodawca stosuje własne klucze podziałowe. Przyjęty klucz podziałowy powinien odzwierciedlać związek przyczynowo - skutkowy powstawania kosztów w OPK działalności pomocniczej i umożliwić najdokładniejszą ich alokację.
4. Świadczeniodawca przekazuje Agencji wykaz stosowanych kluczy podziałowych w ramach udostępnienia danych, o których mowa w art. 31 lc ust. 4 ustawy.

5. W zaprezentowanym przykładzie podmiotu leczniczego (POZ + AOS) OPK działalności pomocniczej, w tym wypadku medycznej, jest Rejestracja Medyczna. Koszty wytworzenia OPK- Rejestracja Medyczna alokuje się na OPK działalności podstawowej - gabinety lekarskie, za pomocą **klucza – liczby dokonanych rejestracji**.

ETAP III – ALOKACJA POZOSTAŁYCH KOSZTÓW POŚREDNICH, W TYM OPK PROCEDURALNYCH

OŚRODKI POWSTAWANIA KOSZTÓW PROCEDURALNE

1. Po wydzieleniu OPK proceduralnych, świadczeniodawca jest zobowiązany sporządzić dla każdego z tych OPK odrębny wykaz procedur medycznych.
2. Wykaz procedur medycznych powinien być sporządzony przy wykorzystaniu aktualnego Słownika Międzynarodowej Klasyfikacji Procedur Medycznych (ICD-9 PL) ogłaszanego w formie komunikatu przez NFZ.

Ustawodawca dopuszcza, aby świadczeniodawca w przypadku procedur, które nie posiadają kodu w klasyfikacji ICD-9 PL lub jeżeli kod własny doprecyzowuje informację o procedurze, użył własnych kodów. Należy wówczas stworzyć odmianę głównego numeru procedury poprzez rozszerzenie jej. Trzeba jednak pamiętać, że jest to działanie mające sens tylko wtedy, kiedy istnieje uzasadnienie medyczne lub ekonomiczne, aby dokonać takiego rozróżnienia. W trakcie procesu taryfikacji świadczeniodawca jest zobowiązany do przekazania AOTMiT słownika zastosowanych kodów własnych z przyporządkowaniem kodu ze słownika ICD-9 PL.

3. Wykaz procedur medycznych powinien odzwierciedlać w sposób wyczerpujący całokształt działalności danego ośrodka. Ewidencja wykonanych procedur medycznych w OPK musi być sprawozdawana zgodnie ze sporządzonym wykazem procedur i obejmować: kod procedury, nazwę procedury, liczbę wykonanych procedur w powiązaniu z jednostką zlecającą, w określonych okresach sprawozdawczych, np. miesięcznie i narastająco.

Przykładowy wykaz procedur medycznych wykonywanych w Gabinetce Diagnostyki Serca

Lp	Kod procedury wg ICD-9	Nazwa procedury
1	89.522	Elektrokardiogram z 12 lub więcej odprowadzeniami
2	89.502	Monitorowanie czynności serca za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter EKG
3	89.501	Monitorowanie ciśnienia tętniczego krwi za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter RR
4	88.721	Echokardiografia
5	89.404	Kontrola stymulatora resynchronizującego serca [CRT-P]
6	89.402	Kontrola stymulatora serca jedno- lub dwujamowego

Przykładowy wykaz procedur medycznych wykonywanych w Gabinetce zabiegowym

Lp	Kod procedury wg ICD-9	Nazwa procedury
1	99.3	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom bakteryjnym
2	99.4	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom wirusowym
3	99.2.1	Podanie leku drogą dożylną
4	99.2.2	Podanie leku drogą iniekcji domięśniowej
5	99.2.3	Podanie leku drogą iniekcji podskórnej
6	93.57	Zmiana opatrunku

Przykładowy wykaz procedur medycznych w Gabinetce Diagnostyki Serca –
ewidencja wykonań wg jednostki zlecającej

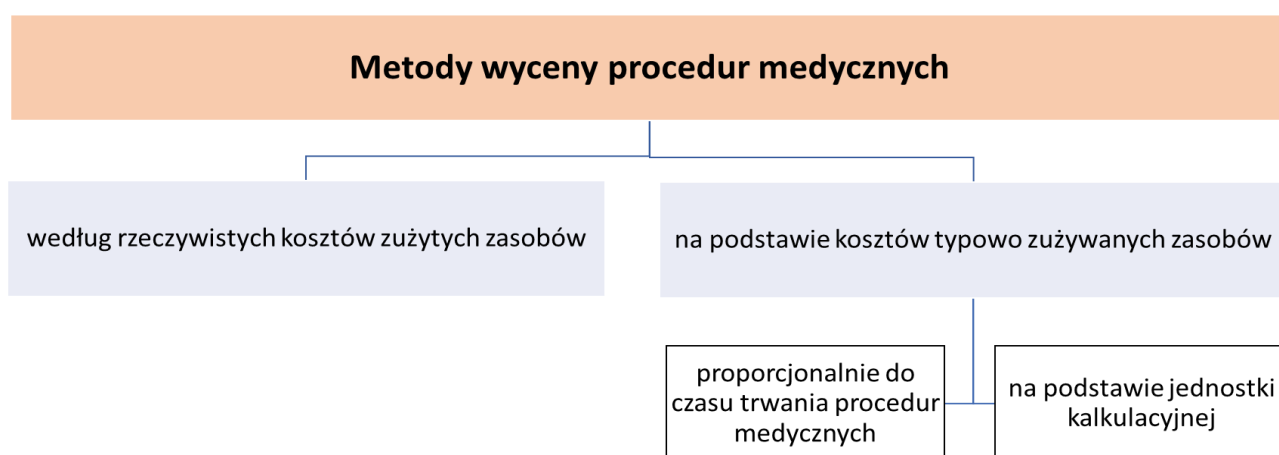
Kod procedury według ICD-9	89.522	89.502	89.501	88.721	89.404	89.402
Nazwa procedury	Elektrokardiogram z 12 lub więcej odprowadzeniami	Monitorowanie czynności serca za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter EKG	Monitorowanie ciśnienia tętniczego krwi za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter RR	Echokardiografia	Kontrola stymulatora resynchronizującego serca [CRT-P]	Kontrola stymulatora serca jedno- lub dwujamowego
Jednostka zlecająca						
Poradnia lekarza rodzinnego	106	5	1	4	0	0
Poradnia ginekologiczno-położnicza	2	0	0	1	0	0
Poradnia kardiologiczna	144	25	7	32	7	3
Poradnia pediatryczna	1	1	0	1	0	0
Razem	253	31	8	38	7	3

Przykładowy wykaz procedur medycznych w Gabinetce Zabiegowym – ewidencja
wykonań wg jednostki zlecającej

Kod procedury według ICD-9	99.3	99.4	99.2.1	99.2.2	99.2.3	93.57
Nazwa procedury	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom bakteryjnym	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom wirusowym	Podanie leku drogą dożylną	Podanie leku drogą iniekcji domięśniowej	Podanie leku drogą iniekcji podskórnej	Zmiana opatrunku
Jednostka zlecająca						
Poradnia lekarza rodzinnego	40	25	15	105	35	15
Poradnia ginekologiczno-położnicza	0	10	0	10	20	0
Poradnia kardiologiczna	0	0	0	0	10	0
Poradnia pediatryczna	60	35	0	50	10	10
Razem	100	70	15	165	75	25

WYCENA PROCEDUR MEDYCZNYCH

Załącznik nr 9 do Rozporządzenia zawiera opis metod wyceny procedur medycznych. W przypadku podmiotów leczniczych, w których nie funkcjonują OPK proceduralne o charakterze zabiegowym (blok operacyjny, sale zabiegowe przy oddziałach szpitalnych) najprostszą i zalecaną metodą jest **metoda oparta na kosztach typowo zużywanych zasobów - w oparciu o jednostkę kalkulacyjną**.

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia w sprawie zaleceń standardu rachunku kosztów koszty procedury medycznej można podzielić na:

koszty bezpośrednie (koszty zasobów osobowych i materiałowych zużywanych bezpośrednio na wykonanie procedury),

koszty pośrednie (m.in. związane z funkcjonowaniem urządzeń aparatury medycznej, infrastruktury).

Koszt bezpośredni procedury medycznej stanowi suma kosztów wszystkich zasobów osobowych (personel zaangażowany bezpośrednio w wykonanie procedury) oraz materiałowych zużywanych w trakcie jej wykonania.

Pod pojęciem **koszty materiałów zużywanych bezpośrednio** do realizacji procedury należy rozumieć zużycie wyrobów medycznych, materiałów, leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia.

Pod pojęciem **koszty wszystkich zasobów osobowych** należy rozumieć koszty personelu medycznego wykonującego procedurę medyczną z podziałem na grupy zawodowe, tj. lekarzy, pielęgniarki, techników i inny personel biorący udział w realizacji procedury.

Metody oparte na kosztach typowo zużywanych zasobów – w przypadku świadczeniodawców, którzy nie prowadzą ewidencji zasobów na pacjenta.

Jednostkowe koszty normatywne procedury medycznej są ustalane na podstawie jej typowego wykonania, w oparciu o:

typowo stosowane materiały, przeciętne ilościowe ich zużycie i bieżące ceny materiałów,

koszty osobowe ustalone na podstawie przeciętnego nakładu czasu pracy osób wykonujących procedurę medyczną i stawek ich wynagrodzeń obliczonych zgodnie z zasadami wskazanymi w pkt 3 Załącznika nr 9 do Rozporządzenia.

W przypadku wyceny procedur według typowego zużywania zasobów, tworzy się tabele do ewidencji i wyceny zasobów zużywanych podczas typowego wykonania procedury medycznej, których wzór przedstawia:

- tabela 1 – koszty materiałowe
- tabela 2 – koszty osobowe.

Tabela 1 - Zużycie materiałów, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych (koszty materiałowe)

Lp.	Indeks materiału	Materiał/lek/ środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego/ wyrób medyczny	Typ	Liczba procedur	Jednostka miary	Ilość M zużyta na N procedur	Cena jednostki miary	Wkład do kosztu jednostkowego
	I	D	T	N	M	L	C	$U=(L/N)*C$
1								
2								
	Razem							

Przykład - Zużycie materiałów, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych dotyczących procedury wykonania Elektrokardiogramu z 12 lub więcej odprowadzeniami (ICD-9 89.522) w Gabinetce Diagnostyki Serca wraz z opisem wyniku przez lekarza

LP	Indeks materiału	Materiał/lek /środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego /wyrób medyczny	Typ	Liczba procedur	Jednostka miary	Ilość M zużyta na N procedur	Cena jednostki miary w zł	Wkład do kosztu jednostkowego w zł
	I	D	T	N	M	L	C	$U=(L/N)x C$
1	MO-25650	Rękawiczki jednorazowe	Rękawiczki lateksowe jednorazowe	100	szt	2	16,90	0,34
2	MO-23261	Papier do drukarki EKG	Jedna rolka papieru do drukarki EKG	35	rolka	1	6,17	0,18
3	MO-25200	Prześcieradło nieprzemakalne	Prześcieradło nieprzemakalne	1	szt	1	2,53	2,53
4	MO-23245	Żel	Żel do EKG, butelka 0,5 l.	30	butelka	1	5,20	0,17
5	MO-24500	Ręczniki	Ręczniki jednorazowe w rolce.	30	rolka	1	4,27	0,14
6	MO-23587	Microzid	Mikrozid - preparat stężony do dezynfekcji powierzchni czystych, opakowanie zawiera 1 litr.	600	litr	2	23,77	0,08
							Razem	3,44

Przykład - Zużycie materiałów, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych dotyczących podania leku drogą dożylną (ICD-9 99.2.1) w Gabinetcie Zabiegowym

LP	Indeks materiału	Materiał/lek /środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego /wyrób medyczny	Typ	Liczba procedur	Jednostka miary	Ilość M zużyta na N procedur	Cena jednostki miary w zł	Wkład do kosztu jednostkowego w zł
	I	D	T	N	M	L	C	$U=(L/N) \times C$
1	MO-25650	Rękawiczki jednorazowe	Rękawiczki lateksowe jednorazowe	100	szt	2	16,90	0,34
2	MO-25200	Prześcieradło nieprzemakalne	Prześcieradło nieprzemakalne	1	szt	1	2,53	2,53
3	MO-24365	Miska nerkowa	Miska nerkowa	300	szt	1	164,70	0,55
4	MO-24366	Leko	Leko do dezynfekcji.	1	szt	3	0,30	0,89
5	MO-24367	strzykawka	strzykawka 20	1	szt	1	1,78	1,78
6	MO-24368	Igła	Igła 8	1	szt	1	0,13	0,13
7	MO-24369	Igła	Igła 1,2	1	szt	1	0,10	0,10
8	MO-25848	Staza	Staza jednorazowa	25	szt	1	11,10	0,44
9	MO-35412	Tupfer jałowy	Tupfer jałowy 15x15	1	szt	1	2,97	2,97
10	MO-35418	Przylepiec	Przylepiec włókninowy 2,5 cmx9,1 m	1	szt	1	5,90	0,20
11	MO-23587	Microzid	Mikrozid - preparat stężony do dezynfekcji powierzchni czystych, opakowanie zawiera 1 litr.	600	litr	2	23,77	0,08
Razem								10,00

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia §7 ust.9 przyjmuje się, że przypisane bezpośrednio do świadczeniobiorcy koszty świadczeń zdrowotnych rzeczowych (np. leków) przenosi się na OPK odpowiednio do miejsca ujęcia przychodu i nie stanowią one kosztu wytworzenia procedury medycznej. W związku z tym leki podawane w Gabinetcie Zabiegowym powinny być alokowane „za pacjentem” odpowiednio na tę poradnię, która zleciła jego podanie i w której ujęty jest przychód związany ze świadczeniem zdrowotnym.

1. Koszty wynagrodzeń przypadające na jedną godzinę pracy oblicza się na podstawie całościowego zatrudnienia pracownika w podmiocie w przyjętym okresie. Liczba etatów przeliczeniowych uwzględnia tylko godziny pracy wynikające z wymiaru etatu, jak również pracę w ramach innych form zatrudnienia przeliczoną na rzeczywisty czas jej trwania przy założeniu, że 1 etat obejmuje przeciętnie 160 godzin pracy miesięcznie.
2. Koszty osobowe w poszczególnych grupach personelu obejmują koszty wynagrodzeń niezależnie od form zatrudnienia – w przypadku umów o pracę są to koszty wynagrodzeń wraz ze składkami z tyt. ubezpieczeń społecznych i funduszu pracy (również te płacone przez pracodawcę). W przypadku pozostałych form zatrudnienia, są to ponoszone przez świadczeniodawcę koszty podwykonawstwa medycznego, w tym kontrakty medyczne lub pozostałe umowy (zlecenie, o dzieło, inne).

Przykład – poprawna wycena stawki godzinowej personelu; przy założeniu

1 etat = 160 godzin

Lekarze rodzinni - umowa o pracę	A. A	A.B	Razem	w przeliczeniu na 1 m-c	Stawka godzinowa
wymiar etatu według zatrudnienia w jednostce	1	1	2		
etat w przeliczeniu na godziny	160	160	320		
Wynagrodzenie brutto - rok 2019	126 000,00 zł	139 200,00 zł	265 200,00 zł		
ZUS pracodawcy (19,91%)	25 086,60 zł	27 714,72 zł	52 801,32 zł		
Razem	151 086,60 zł	166 914,72 zł	318 001,32 zł	26 500,11 zł	82,81 zł

Lekarze rodzinni - umowa kontraktowa	A.C	Razem	w przeliczeniu na 1 m-c	Stawka godzinowa
wymiar etatu według zatrudnienia w jednostce	0,4	0,4		
etat w przeliczeniu na godziny	64	64		
Wynagrodzenie brutto - rok 2019	73 672,70 zł	73 672,70 zł		
Razem	73 672,70 zł	73 672,70 zł	6139,39	95,93
ŚREDNIA LEKARZE RODZINNI (umowa o pracę + kontrakt)			32 639,50 zł	85,00 zł

Lekarz kardiolog - umowa o pracę	A. D	Razem	w przeliczeniu na 1 m-c	Stawka godzinowa
wymiar etatu według zatrudnienia w jednostce	1	1		
etat w przeliczeniu na godziny	160	160		
Wynagrodzenie brutto - rok 2019	152 400,00 zł	152 400,00 zł		
ZUS pracodawcy (19,91%)	30 342,84 zł	30 342,84 zł		
Razem	182 742,84 zł	182 742,84 zł	15 228,57 zł	95,18 zł

Gabinet Zabiegowy Pielęgniarka - umowa o pracę	B.A	Razem	w przeliczeniu na 1 m-c	Stawka godzinowa
wymiar etatu według zatrudnienia w jednostce	1	1		
etat w przeliczeniu na godziny	160	160		
Wynagrodzenie brutto - rok 2019	67 800,00 zł	67 800,00 zł		
ZUS pracodawcy (19,91%)	13 498,98 zł	13 498,98 zł		
Razem	81 298,98 zł	81 298,98 zł	6 774,92 zł	42,34 zł

Gabinet Chorób Serca Pielęgniarka - umowa o pracę	B.B	Razem	w przeliczeniu na 1 m-c	Stawka godzinowa
wymiar etatu według zatrudnienia w jednostce	1	1		
etat w przeliczeniu na godziny	160	160		
Wynagrodzenie brutto - rok 2019	73 800,00 zł	73 800,00 zł		
ZUS pracodawcy (19,91%)	14 693,58 zł	14 693,58 zł		
Razem	88 493,58 zł	88 493,58 zł	7 374,47 zł	46,09 zł

Tabela 2 - Nakład czasu pracy osób wykonujących procedurę (koszty osobowe)

Lp.	Grupa personelu	Liczba procedur	Jednostka czasu	Zużyta ilość M na N procedur	Koszt jednostki czasu M	Wkład do kosztu jednostkowego
	D	N	M	L	C	$P=(L/N)*C$
1						
2						
	Razem					

Przykład - Nakład czasu pracy osób wykonujących procedurę Elektrokardiogramu z 12 lub więcej odprowadzeniami w Gabinetce Diagnostyki Serca wraz z opisem wyniku przez lekarza

Lp.	Grupa personelu	Liczba procedur	Jednostka czasu	Zużyta ilość M na N procedur	koszt jednostki czasu M	Wkład do kosztu jednostkowego w zł
	D	N	M	L	C	$P=(L/N)x C$
1	lekarz kardiolog	1	minuta	5	1,59	7,93
2	pielęgniarka	1	minuta	16	0,77	12,29
OGÓŁEM						20,22

Przykład - Nakład czasu pracy osób wykonujących procedurę podania leku drogą dożylną w Gabinetce Zabiegowym

Lp.	Grupa personelu	Liczba procedur	Jednostka czasu	Zużyta ilość M na N procedur	koszt jednostki czasu M	Wkład do kosztu jednostkowego w zł
	D	N	M	L	C	$P=(L/N)x C$
1	pielęgniarka	1	minuta	20	0,71	14,11
OGÓŁEM						14,11

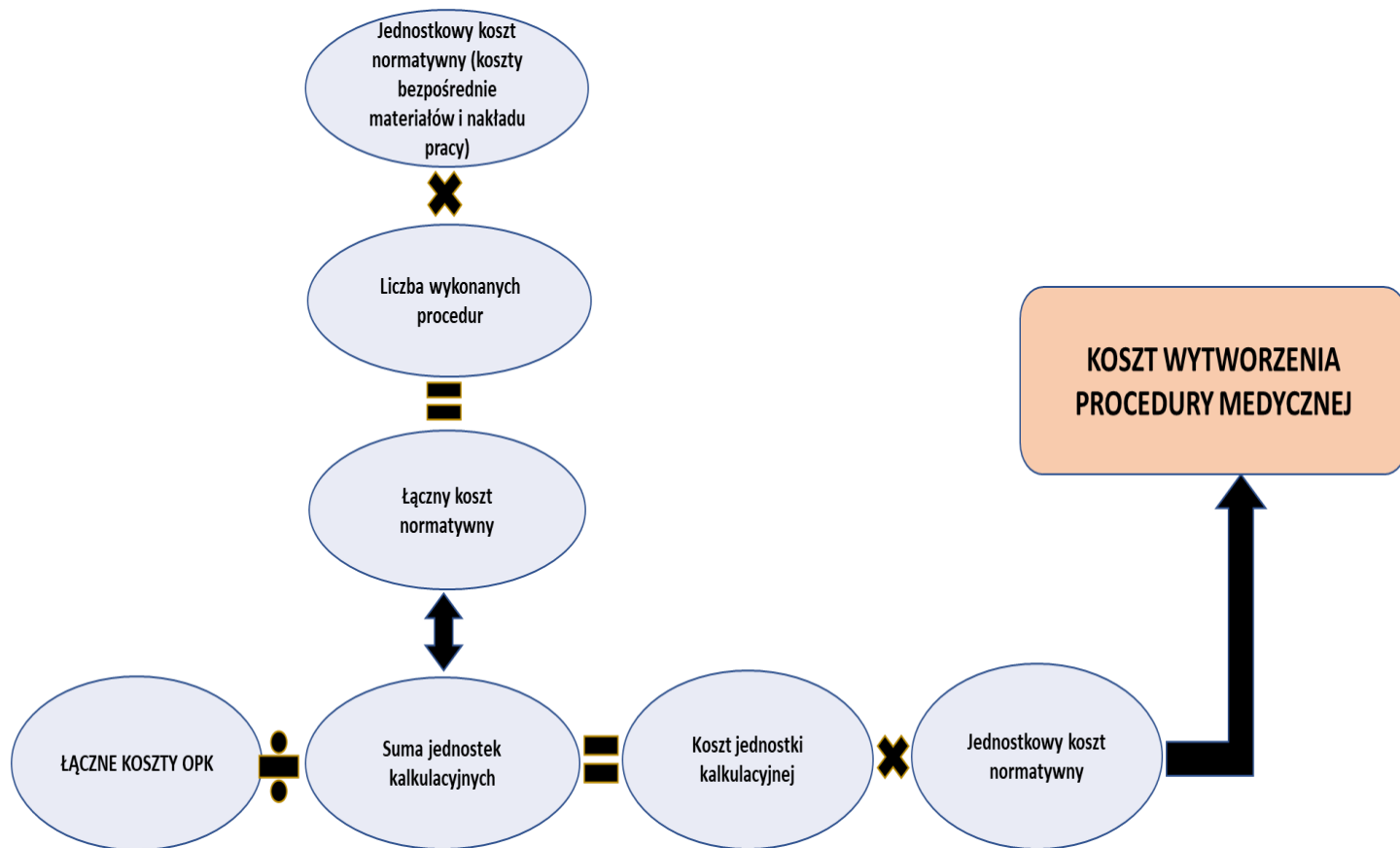
Wykaz jednostkowych kosztów normatywnych procedur medycznych wykonywanych w Gabinetce Diagnostyki Serca

Lp	Kod procedury	Rodzaj badania	Koszty normatywne materiałów bezpośrednich w zł	Koszty normatywne nakładu pracy w zł	Razem jednostkowy koszt normatywny w zł
1	89.522	Elektrokardiogram z 12 lub więcej odprowadzeniami	3,44	20,22	23,66
2	89.502	Monitorowanie czynności serca za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter EKG	5,91	62,95	68,86
3	89.501	Monitorowanie ciśnienia tętniczego krwi za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter RR	1,41	39,16	40,57
4	88.721	Echokardiografia	4,02	39,66	43,68
5	89.404	Kontrola stymulatora resynchronizującego serca [CRT-P]	6,58	47,59	54,17
6	89.402	Kontrola stymulatora serca jedno- lub dwujamowego	6,58	47,59	54,17

Wykaz kosztów normatywnych procedur medycznych wykonywanych w Gabinetce Zabiegowym

Lp	Kod procedury	Rodzaj procedury	Koszty normatywne materiałów bezpośrednich w zł	Koszty normatywne nakładu pracy w zł	Razem jednostkowy koszt normatywny w zł
1	99.3	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom bakteryjnym	5,21	10,59	15,80
2	99.4	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom wirusowym	5,21	10,59	15,80
3	99.2.1	Podanie leku drogą dożylną	10,00	14,11	24,11
4	99.2.2	Podanie leku drogą iniekcji domięśniowej	5,67	10,59	16,26
5	99.2.3	Podanie leku drogą iniekcji podskórnej	4,38	7,06	11,44
6	93.57	Zmiana opatrunku	5,30	8,47	13,77

Metoda oparta na kosztach typowo zużywanych zasobów - w oparciu o jednostkę kalkulacyjną

Sposób wyliczenia kosztów pośrednich w Gabinetcie Diagnostyki Serca metodą opartą na kosztach typowo zużywanych zasobów - w oparciu o jednostkę kalkulacyjną

	Kod procedury	Rodzaj badania	Koszty normatywne materiałów bezpośrednich w zł	Koszty normatywne nakładu pracy w zł	Razem jednostk. koszt normat. w zł	Ilość wykonań	Całkowity koszt normatywny w zł	Koszt jednostki kalkulacyjnej	Koszt wytworzenia procedury medycznej w zł
1	2	3	4	5	7	8	9=7x8	10	11=7x10
1	89.522	Elektrokardiogram z 12 lub więcej odprowadzeniami	3,44	20,22	23,66	253	5 985,98	1,75	41,41
2	89.502	Monitorowanie czynności serca za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter EKG	5,91	62,95	68,86	31	2 134,66	1,75	120,51
3	89.501	Monitorowanie ciśnienia tętniczego krwi za pomocą urządzeń analogowych lub cyfrowych (typu Holter) - Holter RR	1,41	39,16	40,57	8	324,56	1,75	71,00
4	88.721	Echokardiografia	4,02	39,66	43,68	38	1 659,84	1,75	76,44
5	89.404	Kontrola stymulatora resynchronizującego o serca [CRT-P]	6,58	47,59	54,17	7	379,19	1,75	94,80
6	89.402	Kontrola stymulatora serca jedno- lub dwujamowego	6,58	47,59	54,17	3	162,51	1,75	94,80
Suma jednostek kalkulacyjnych							10 646,74		
Koszt całkowity Gabinetu Diagnostyki Serca w zł							18 631,80		
Koszt jednostki kalkulacyjnej							1,75		

Całkowity koszt normatywny (kolumna 9 w tabelach przykładów) po zsumowaniu stanowi sumę jednostek kalkulacyjnych w danym OPK. **W celu wyliczenia jednej jednostki kalkulacyjnej przypadającej na procedurę medyczną, należy koszty całkowite funkcjonowania danego OPK proceduralnego podzielić przez sumę jednostek kalkulacyjnych**

Sposób wyliczenia kosztów pośrednich w Gabinetcie Zabiegowym metodą opartą na kosztach typowo zużywanych zasobów - w oparciu o jednostkę kalkulacyjną

	Kod procedury	Rodzaj badania	Koszty normatywne materiałów bezpośrednich w zł	Koszty normatywne nakładu pracy w zł	Razem jednostk. koszt normat. w zł	Ilość wykonań	Całkowity koszt normatywny w zł	Koszt jednostki kalkulacyjnej	Koszt wytworzenia procedury medycznej w zł
1	2	3	4	5	7	8	9=7x8	10	11=7x10
1	99.3	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom bakteryjnym	5,21	10,59	15,80	100	1 579,50	1,80	28,43
2	99.4	Szczepienie ochronne przeciw wybranym chorobom wirusowym	5,21	10,59	15,80	70	1 105,65	1,80	28,43
3	99.2.1	Podanie leku drogą dożylną	10,00	14,11	24,11	15	361,70	1,80	43,40
4	99.2.2	Podanie leku drogą iniekcji domięśniowej	5,67	10,59	16,26	165	2 682,08	1,80	29,26
5	99.2.3	Podanie leku drogą iniekcji podskórnej	4,38	7,06	11,44	75	857,75	1,80	20,59
6	93.57	Zmiana opatrunku	5,30	8,47	13,77	25	344,20	1,80	24,78
Suma jednostek kalkulacyjnych							7025,65		
Koszt całkowity Gabinetu Zabiegowego w zł							12 646,16		
Koszt jednostki kalkulacyjnej							1,8		

Całkowity koszt normatywny (kolumna 9 w tabelach przykładów) po zsumowaniu stanowi sumę jednostek kalkulacyjnych w danym OPK. **W celu wyliczenia jednej jednostki kalkulacyjnej przypadającej na procedurę medyczną, należy koszty całkowite funkcjonowania danego OPK proceduralnego podzielić przez sumę jednostek kalkulacyjnych**

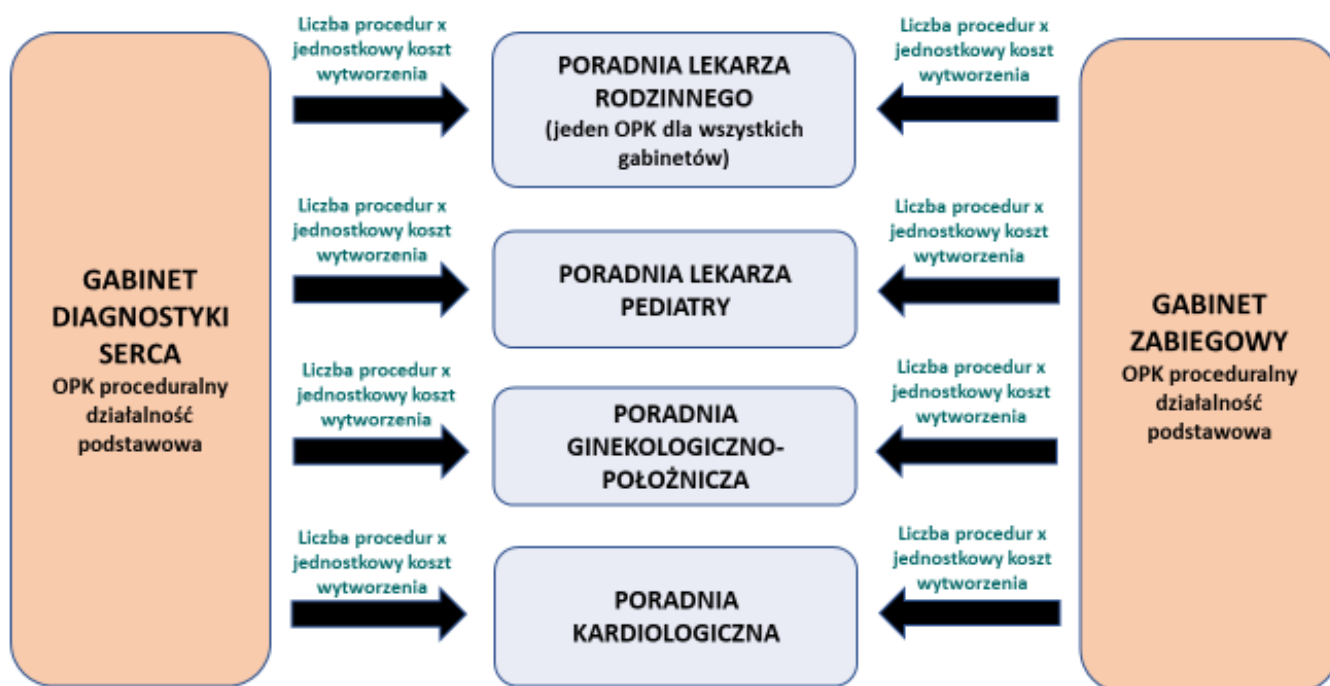
AKTUALIZACJA JEDNOSTKOWYCH KOSZTÓW NORMATYWNYCH

Częstość aktualizacji kosztów normatywnych procedur medycznych należy do decyzji świadczeniodawcy. Wiąże się ona w ramach kosztów osobowych z dynamiką zmian wynagrodzeń w poszczególnych grupach zawodowych lub dużymi zmianami cen materiałów np. wyższe ceny odczynników w ramach postępowań przetargowych powinny być powodem aktualizacji wycen procedur laboratoryjnych.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia zastosowanie metody opartej na kosztach typowo zużywanych zasobów wymaga co najmniej corocznej aktualizacji wyceny procedur medycznych lub każdorazowo, gdy zmieniła się technologia wykonywania procedury medycznej.

ALOKACJA KOSZTÓW OPK PROCEDURALNYCH

1. Alokacja pozostałych kosztów pośrednich tj. kosztów OPK działalności podstawowej w tym OPK proceduralnych, świadczących usługi na rzecz innych OPK, dokonywana jest w taki sposób, aby wszystkie koszty OPK zostały alokowane na rzecz OPK, dla których świadczone były usługi, przy zastosowaniu przyjętych kluczy podziałowych, określonych w Załączniku nr 7 do Rozporządzenia.
2. Kluczem podziałowym dla OPK proceduralnych jest iloczyn liczby procedur medycznych oraz jednostkowego kosztu wytworzenia procedury medycznej.

KALKULACJA KOSZTU WŁASNEGO SPRZEDAŻY OPK

Koszt własny sprzedaży OPK stanowi suma kosztu wytworzenia OPK działalności podstawowej ustalonego zgodnie ze wskazanymi etapami kalkulacji kosztów wytworzenia OPK oraz alokowanych kosztów zarządu (§ 9).

Rozporządzenie nie narzuca świadczeniodawcom jednego sposobu rozliczania kosztów zarządu, co umożliwi im wybór ich rozliczania w zespole kont 5 lub zespole kont 7, zgodnie z przyjętą u świadczeniodawcy, polityką rachunkowości. Natomiast § 8 Rozporządzenia reguluje jakie rodzaje kosztów mogą być kwalifikowane do kosztów zarządu.

Alokacja kosztów – ustalenie kosztu własnego sprzedaży

